

Mee naar Rusland

Tekst en foto's: Hanneke de Vries-Verbeet

Van maandag 14 oktober tot en met zaterdag 19 oktober 2019 reisden zo'n veertig geitenhouders met ForFarmers mee naar Rusland. Daar bezochten zij een aantal geitenhouderijen en snoeven wat cultuur.

De Nederlandse Piet Bijman en zijn Russische metgezel Nadezda waren verantwoordelijk voor de inhoud van deze reis. Op de eerste avond zaten zij samen met de geitenhouders in Sint-Petersburg, de tweede grote stad in Rusland na

Moskou, te dineren. Bijman hield een kort maar duidelijk welkomstpraatje en het ijs tussen de reizigers was snel gebroken. Geitenhouder Hanneke de Vries-Verbeet was een van hen, en zij doet hier verslag.

Belangrijke mensen

De eerste ochtend in Rusland gingen we met de reisbus naar het geitenbedrijf Prinevskoe, dat ligt aan de rand van Sint-Petersburg. Wij werden daar hartelijk welkom geheten door onder andere de directeur van het bedrijf, de

bedrijfsleider en veearts. Later zou blijken dat op de meeste bedrijven, net als hier, er ook mensen van het provinciale bestuur en de diergezondheidsdienst aanwezig zouden zijn. In een aantal provincies in Rusland worden veel subsidies gegeven om de geitenhouderij op gang te helpen of om bestaande bedrijven te ondersteunen. Gelukkig bleek Nadezda niet alleen een zeer goede tolk, maar ook een vrouw die goed weet waarover het in de landbouw gaat. Prinevskoe blijkt een gevarieerd bedrijf. Naast de 800 melkgeiten en paar honderd koeien telen ze groenten, fruit, graan en bloemen. Na een snelle rondgang over het bedrijf werden we door de bedrijfsleider naar een zaaltje gebracht waar wij met de 'belangrijkste' mensen van het bedrijf ervaringen konden uitwisselen. Over en weer werden er vragen gesteld. En of het nou waar is of niet, men bleef volhouden dat 97 procent van de met vers sperma geïnsemineerde geiten dragend wordt.

's Middags bezochten we na een rit van twee uur Kranoozernoe waar circa 1.300 geiten gemolken worden. De kwaliteit van het voer – het rook niet lekker en bevatte waarschijnlijk te weinig energie – zagen we helaas terug in de geiten; de haren lagen niet glad op de geiten te glanzen. Nu is het in Rusland niet overal even gemakkelijk om aan goed graslandbeheer te doen. Natuur, klimaat en de grondkwaliteit spelen daar een grote rol in. Door de grote lichtkoepels in de nok was het heel licht in de stal. Er hingen verwarmings-elementen aan de wanden om de stal in de winter te kunnen verwarmen. Jammer genoeg hebben ze, naar onze mening, niet genoeg over de ventilatie in de stal nagedacht. Dat zouden we de komende dagen bij meer bedrijven gaan zien.

Na de rondgang op het bedrijf werden we naar een heel koud zaaltje gebracht dat erg op een voormalig slachthuis leek. Onder het genot van een Russische lunch werd er weer gediscussieerd. Ook hier waren de directeur, bedrijfsleider en veearts aanwezig. De vraag voor mij is: Wie zijn eigenlijk de belangrijkste mensen op een bedrijf? De mensen die gestudeerd hebben of de mensen die voeren, melken, schoonmaken en het vee in de gaten houden?

De terugreis naar het hotel in Sint-Petersburg was prachtig. We zagen weidse natuur met de typische houten Russische huisjes in waterrijk bosgebied. Ook het laatste stukje door de stad was een belevenis. We kregen naast de moderne skyline van Sint-Petersburg ook prachtige oude gebouwen te zien. Nadezda bleek naast een goede tolk en reis-



Het bedrijf van Nina Mulyak telt 250 geiten en 95 schapen, die in dezelfde melkstal worden gemolken.



De stal op het erf van de Armeense dokter is eenvoudig.

leidster ook een wandelende encyclopedie te zijn. Zij kon ons veel over de indrukwekkende geschiedenis en cultuur van Rusland vertellen.

Rembrandt

Op woensdag vertrokken we naar het wereldberoemde museum De Hermitage voor een interessante rondleiding. We liepen door prachtige zalen en zagen daar ook een paar beroemde werken van Rembrandt. Met de sneltrein vervolgden we onze reis naar Moskou waar ons hotel net buiten de stad lag. Na het dinerbuffet en natuurlijk een

glaasje wodka was deze dag ten einde. Donderdag vroeg op. Het was weer prachtig weer waardoor de busrit vlot verliep. We gingen eerst naar het pas drie jaar oude bedrijf van de roodharige Nina Mulyak. Er wordt hier nog volop gebouwd aan onder andere een melkverwerkingsruimte, guesthouse en restaurant. Op dit bedrijf is aan geld geen gebrek. Helaas wel weer aan goed voer en voldoende ventilatie. Er worden op dit bedrijf 250 geiten en 95 schapen in dezelfde melkstal gemolken. Na de koffie/lunch met voornamelijk zelf-



Piet Bijman en Nadezda regelden grotendeels de reis door Rusland.



Het bedrijf Prinevskoe huisvest een paar honderd geiten.



Een Armeense dokter heeft zijn geitenbedrijf als hobby.

gemaakte producten, vertrokken we naar het bedrijfje van de zeer enthousiaste Maria Koval. Het werd een hele belevenis! Omdat er nog geen verharde weg naar de stal is, konden we de laatste 1,5 kilometer alleen lopend door de modder of in een heel oud Russisch busje afleggen. Er werd hard gewerkt om de in aanbouw zijnde stal voor de winter nog dicht te krijgen. Tot die tijd lopen de geiten en schapen in één groep over de toendra; mannelijk, vrouwelijk, van jong tot oud, alles door elkaar. Volgend jaar willen ze zelf gaan melken, dus zullen er meerdere groepen ontstaan. Op de mooie thuislocatie, waar ook de kaasmakerij is, werd ons in een gemoedelijke ontvangstruimte een rijkelijke maaltijd aangeboden.

Pracht en praal

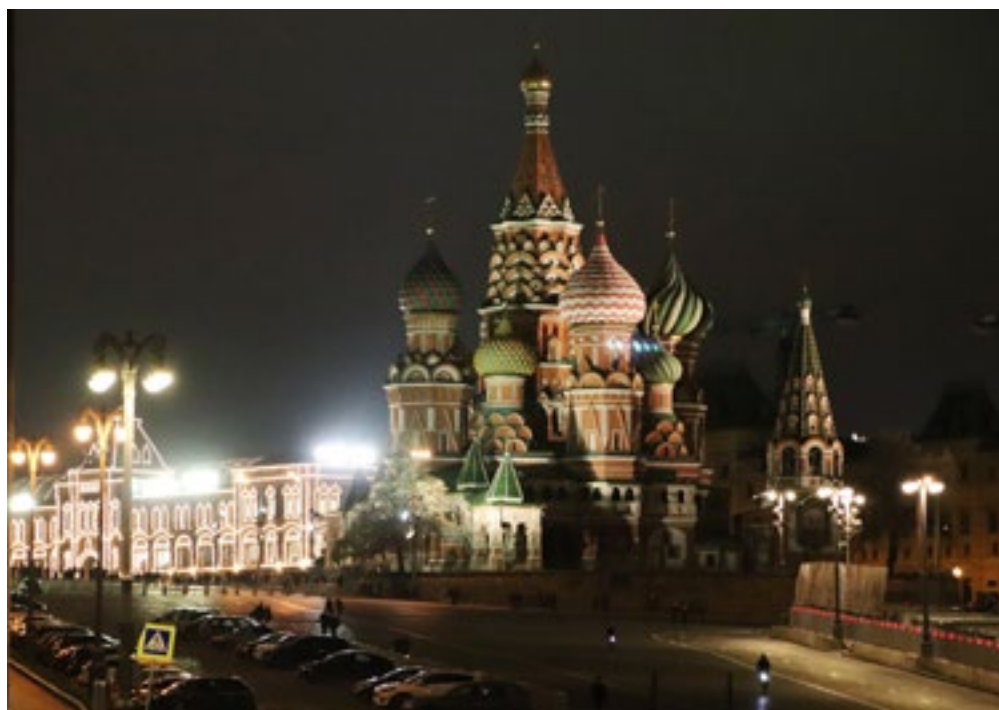
De volgende dag was een excursie naar een orthodoxe kerk gepland. Hier was weer veel pracht en praal te zien. We konden zelfs een klein stukje van een dienst meemaken. Na de excursie gingen we naar het laatste bedrijf van de reis. De ondernemer, een Armeense dokter, heeft zijn bedrijf met 200 melkgeiten als hobby, net als alles eromheen. Ook op dit bedrijf speelt geld geen rol. Helaas kunnen de schilderijen die in de stal hangen niet verbloemen dat er nog een paar basispunten verbeterd zouden moeten worden om gezondere geiten en dus een betere productie te krijgen. Ook hier vragen met name voer-kwaliteit en ventilatie aandacht. En dat de geiten niet CAE- en CL-vrij zijn, was te zien. Na de rondgang stonden we in de zon enige

Voer en ventilatie aandachtspunten

toespraken aan te horen. Ondertussen aten we van allerlei lekkers dat op de barbecue werd klaargemaakt. Het hele Armeense gezin zorgde voor een uitgebreid buffet dat ons onder andere kaviaar, groenten, brood en drinken bood. De gastheer ging ondertussen met de ene na de andere fles Wodka rond, en voor de dames haalde hij een fles abrikozen-cognac. Na deze overvloedige en vrolijke maaltijd was het in de bus richting Moskou verdacht stil.

Eenmaal weer in de stad hadden we een paar uur vrije tijd voordat we deelnamen aan een boottocht met diner by night over de rivier de Moskwa. We zagen vanaf het water een stuk van de verlichte stad. Na dit genot en weer op vaste wal, liet Nadezda ons nog een paar prachtige metrostations zien. Het was al na middernacht voordat we in het hotel aankwamen.

De laatste ochtend van deze afwisselende en goed georganiseerde studiereis gingen we naar het rode plein. We zagen het Kremlin, de Kathedraal en het graf van Lenin. Natuurlijk gingen we ook het luxe winkelcentrum GUM bekijken. Later op weg naar het vliegveld nuttigden we onze laatste gezamenlijke lunch bij een prachtig gelegen jachthaven. Een goede afsluiting voor een geslaagde studiereis. Met deze reis hebben de deelnemers een kleine indruk van de geitenhouderij in Rusland opgedaan. Onderling hebben wij, zelfs tot in de kleine uurtjes, veel over het houden van geiten gepraat en zodoende veel van elkaar geleerd. 



Moskou by night.